

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313178 Literatura Comparada: Estudis Literaris i Culturals	OT	0	2

Professor de contacte

Nom: Jordi Julià Garriga

Correu electrònic: Jordi.Julia@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Altres indicacions sobre les llengües

Eventualment s'utilitzarà el català segons el criteri del professor, encara que en aquest cas l'alumne serà lliure de poder utilitzar el castellà en les seves intervencions, comentaris o investigacions.

Equip docent

Pere Ballart Fernández

Prerequisits

- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació universitària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text especialitzats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

Objectius

El curs pretén abordar l'estudi de les obres literàries des de la perspectiva concreta de les convencions formals i temàtiques de gènere literari. En aquesta ocasió el gènere literari escollit com a objecte d'estudi és la poesia lírica, el qual serà considerat des d'una perspectiva històrica, retòrica i pragmàtica, a part d'oferir un panorama internacional dels grans poetes de totes les èpoques.

Competències

- Aplicar els diferents models teòrics i genèrics a l'anàlisi i la interpretació de textos.
- Aplicar els fonaments ideològics de l'anàlisi cultural als diferents àmbits de la crítica literària i els estudis comparativistes.
- Comunicar els resultats de les seves investigacions a un públic expert i no expert.
- Interpretar, d'acord amb les principals metodologies d'anàlisi, els continguts temàtics i simbòlics de l'obra en funció de les seves estratègies retòriques i pragmàtiques.
- Organitzar, planificar i gestionar projectes.
- Raonar críticament a partir de l'anàlisi i la síntesi.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar i aplicar els mètodes teòrics i de gènere més representatius a l'estudi de la representació literària, artística i cultural.
2. Comunicar els resultats de les seves investigacions a un públic expert i no expert.
3. Identificar el component persuasiu inherent a tot text literari, i la seva vinculació inevitable a una ideologia determinada i a l'horitzó cultural d'una època determinada.
4. Interpretar un significat coherent respecte al text analitzat.
5. Organitzar, planificar i gestionar projectes.
6. Raonar críticament a partir de l'anàlisi i la síntesi.
7. Reconèixer i gestionar la dimensió semàntica del text.
8. Utilitzar críticament la bibliografia corresponent.

Continguts

Bloc 1: El gènere de la poesia lírica: evolució històrica. Formes i estratègies del jo líric.

- 1.1. Poesia oral i cants dels orígens.
- 1.2. Lírica grega arcaica i himnes homèrics.
- 1.3. Lírica llatina: Catul i Horaci.
- 1.4. Els trobadors.
- 1.5. Petrarca i els models petrarquistes.
- 1.6. La poesia de Luis de Góngora.
- 1.7. Del Romanticisme a la modernitat: W. Wordsworth, J. Keats i G. Leopardi.

Bloc 2: La lírica contemporània: teoria, història i pràctica.

1. Introducció a la poesia moderna: Ch. Baudelaire.
2. Historicisme distanciat: K. P. Kavafis.
3. Objectivisme simbòlic: R. M. Rilke.
4. Deformació expressionista: G. Benn.
5. Correlat objectiu i meditació: T. S. Eliot.
6. Relat mític i elegíac: C. Pavese.
7. Poesia de l'experiència: G. Ferrater.
8. Ironia i paròdia: Á. González.

Metodologia

Pel seu caràcter eminentment pràctic (establert ja en el mateix títol del mòdul), i pel fet de tractar-se d'una assignatura pertanyent a un màster de naturalesa teòrica i comparatista, el comentari de text es convertirà en l'exercici principal que articuli les classes presencials. Ara bé, s'entén que aquestes pràctiques de lectura no han d'estar renyides amb unes reflexions de caràcter més general o abstracte, sobre l'època, el gènere i la factura del text en qüestió, que a ajudin a comprendre més bé l'objecte d'estudi. Així, doncs, no solament serà el docent el que portarà a terme aquestes anàlisis textuais, sinó que es pretén que l'alumnat col·labori activament en la creació de sentit de les diferents obres proposades.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classe presencial a manera de seminari	69	2,76	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Tipus: Supervisades			
Tutories individuals	20	0,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Tipus: Autònomes			
Recerca i elaboració d'una monografia	65	2,6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Avaluació

L'avaluació del curs està integrada per tres notes que, sumades totes, constitueixen el 100% de la qualificació final:

- 1) L'assistència i participació activa a classe (amb un valor màxim del 10%).
- 2) L'elaboració d'un comentari de text proposat pel professor, on l'alumne haurà de demostrar les habilitats i els coneixements (teòrics i pràctics) adquirits al llarg del curs (amb un valor màxim del 30%).
- 3) La confecció d'una monografia sobre un tema lliure pactat entre l'alumne i el tutor de la investigació (que caldrà seleccionar d'entre el professorat d'aquest mòdul, i que serà el responsable de la seva qualificació). Aquest treball haurà de tenir un contingut relacionat amb les temàtiques tractades al llarg de l'assignatura (amb un valor màxim del 60%).

La superació de l'assignatura no exigeix la participació obligatòria a totes tres proves, i s'entén com a no avaluable la persona que no hagi elaborat cap dels dos exercicis, és a dir, ni el comentari de text ni la monografia de tema lliure.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència i participació activa i individual en les sessions metodològiques del mòdul	10	45	1,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Elaboració d'un treball monogràfic	60	45	1,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Bibliografia

AA.DD.

1999 Teorías sobre la lírica, Madrid, Arco /Libros.

ABRAMS, M. H.

1974 El espejo y la lámpara, Barcelona, Barral.

AZÚA, F. De

1979 Baudelaire y el artista de la vida moderna, Barcelona, Anagrama.

BACHMANN, I.

1990, Problemas de la literatura contemporánea: conferencias de Francfort, Madrid, Tecnos.

BALLART, P.

1998 El contorn del poema, Barcelona, Quaderns Crema. (V. espanyola: El contorno del poema, Barcelona, El Acantilado, 2005.)

2007 El riure de la màscara, Barcelona, Quaderns Crema.

2011 La veu cantant, Lleida, Pagès Editors.

BERLIN, I.

2000 Las raíces del romanticismo, Madrid, Taurus.

BOUSOÑO, C.

1962 Teoría de la expresión poética, Madrid, Gredos, 1970.

BRADBURY, M & MCFARLAINE, J.

1976 Modernism. A Guide to European Literature (1890-1930), London, Penguin Books, 1991.

BROOKS, C. & WARREN, R. P.

1960 Understanding Poetry, Nova York, Holt, Rinehart & Wilson.

BURNSHAW, S.

1981 «The Three Revolutions of Modern Poetry», The Poem itself, New York, Horizon Press.

BURROW, J. W.

2000 La crisis de la razón. El pensamiento europeo (1848-1914), Barcelona, Editorial Crítica, 2001.

CALINESCU, M.

1987 Cinco caras de la modernidad. Modernismo, vanguardia, decadencia, kitsch, posmodernismo, Madrid, Tecnos, 1991.

COHEN, J. M.

1958/1966 Poesía de nuestro tiempo (1908-1965), México, Fondo de Cultura Económica, 1977.

COOK, J. (ed.)

2004 Poetry in Theory. An Anthology 1900-2000, Oxford, Blackwell.

CULLER, J.

1978 La poética estructuralista, Barcelona, Anagrama.

FERRATÉ, J.

1982² Dinámica de la poesía, Barcelona, Seix Barral.

FRIEDRICH, H.

1959 Estructura de la lírica moderna, Barcelona, Seix Barral.

FRISBY, D.

1985 Fragmentos de la modernidad. Teorías de la modernidad en la obra de Simmel, Kracauer y Benjamin, Madrid, Visor, 1992.

FURNISS, T. & BATH, M.

1996 Reading Poetry. An Introduction, Londres, Prentice Hall.

GARCÍA, Á.

2005 Poesía sin estatua. Ser y no ser en poética, Valencia, Pre-Textos.

GARCÍA MONTERO, L.

2000 El sexto día. Historia íntima de la poesía española, Madrid, Debate.

GIL DE BIEDMA, J.

1980 El pie de la letra, Barcelona, Crítica.

GUERRERO, G.

1998 Teorías de la lírica, Mèxic, FCE.

HAMBURGER, M.

1969 La verdad de la poesía, Mèxic, FCE, 1991.

JAUSS, H. R.

1989 Las transformaciones de lo moderno. Estudios sobre las etapas de la modernidad estética, Madrid, Visor, 1995.

JULIÀ, J.

1999 Al marge dels versos, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

2002 La perspectiva contemporánea. Ensayos de teoría de la literatura y literatura comparada, Santiago de Compostela, Universidade de Santiago de Compostela.

2006 Modernitat del món fungible, Barcelona, Revista Idees-Angle Editorial.

2011 Poètica de l'exili. L'elegia contemporània a la lírica catalana de postguerra, Palma, Lleonard Muntaner editor.

2014 L'ofici i el do. Poesia i concepcions estètiques a la literatura catalana d'inicis del nou-cents, Manacor, Món de llibres.

2016 Els cants de l'èxode. Figuracions poètiques de l'exili republicà de 1939, Girona, Documenta Universitaria-MUME.

2016^a L'autor sense ombra. La figuració literària de l'escriptor entre els segles xix i xx, València, Publicacions de la Universitat de València, 2016.

MARTÍ I POL, M.

2000 Què és poesia?, Barcelona, Empúries.

NÚÑEZ RAMOS, R.

1992 La poesía, Madrid, Síntesis.

PAZ, O.

1956 El arco y la lira, Mèxic, FCE.

1974 Los hijos del limo, Barcelona, Seix Barral.

PREMINGER, A. & BROGAN, T. V. F. (eds.)

1993 Princeton Encyclopedia of Poetry and Poetics, Princeton UP.

RICHARDS, I. A.

1929 Crítica práctica, Madrid, Visor, 1991.

SCHOLES, R.

1969 Elements of Poetry, Nova York, Oxford UP.

1982 Semiotics and Interpretation, New Haven, Conn., Yale University Press.

STAIGER, E.

1967 Conceptos fundamentales de poética, Madrid, Rialp.

WATSON, P.

2000 A Terrible Beauty. A History of the People & Ideas that Shaped the Modern Mind, London, Weindenfeld & Nicolson.